

[Axel Christensen.]

tiltræde lovforslaget og kan tilsige velvillig medvirken ved dets videre behandling og vedtagelse her i tinget.

Chr. Nielsen: Sømandsfaget adskiller sig i væsentlig grad fra alle de fag, vi kender på landjorden; medens det er muligt ad psyko-teknisk vej, med nogenlunde sikkerhed i hvert fald, at fastslå, om en ung mand eller kvinde har evner og anlæg for at gå ind i et bestemt fag på landjorden, kan noget sådant ikke lade sig gøre med hensyn til den unge mand, der ønsker at gå til søs. Livet og tilværelsen på søen er så vidt forskellig fra livet og tilværelsen i andre fag. Da man altså ikke på forhånd kan fastslå, om en ung mand virkelig kan holde til livet på søen, eller om han fortsat vil have lyst til at fortsætte ad søvejen, har mit parti fra første færd hævdet, at det er forkert, at man vil give den unge mand en skoleuddannelse, før han har prøvet det praktiske liv. Vi mener i dag som for tre år siden, da loven blev vedtaget, at det naturlige må være, at man lader de unge mænd få en sejltid forud for skoleuddannelsen, og ud fra den betragtning kan vi heller ikke denne gang medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jeg har lyst til yderligere at følge den betragtning op, som det ærede medlem hr. Bouet fremkom med om det antal elever, der i denne 3-årige periode har opgivet skoleuddannelsen. Jeg tror, at det ærede medlem her ramte noget centralt, da han gav udtryk for, at de elever, som havde givet op, sikkert var dem, der kom fra dårligt stillede hjem, hvis økonomi simpelthen ikke tillod, at man havde en søn på skolen. Nu da loven er til revision, synes jeg, det var naturligt, at man imødekom de ønsker, vi fremsatte for tre år siden om, at staten træder til og på forskellig måde yder økonomisk støtte til de unge mennesker, der skal på skole. Selvom en sådan økonomisk støtte gennemføres, vil det dog ikke bevirke nogen forandring i min principielle opfattelse, og jeg vil ikke kunne gå ind for loven. Men naturligvis, når et flertal fortsat anser loven for at være rigtigt udformet, vil jeg i hvert fald henstille, at man råder bod på de skævheder, der er i forslaget, og yder mere økonomisk støtte til de unge elever.

Steffensen: Jeg vil gerne fremsætte enkelte bemærkninger om det foreliggende lovforslag. Det er indlysende, at der er brug for uddannelse til det erhverv, som loven omfatter, lige så vel som der er brug for ud-

dannelse til andre erhverv. Uddannelse er jo nødvendig for, at man kan udfylde sin plads i samfundet på tilfredsstillende måde. Der kræves alle vegne stor uddannelse, ja, uddannelsen kan faktisk ikke være stor nok. Men det er jo rigtigt, som det ærede medlem hr. Chr. Nielsen sagde, at indenfor andre fag tager man den praktiske uddannelse før den teoretiske. Det er blevet omtalt her, at nogle elever var gået fra. Jeg tror, det i stor udstrækning skyldes, at det er vanskeligt for unge mennesker at vælge deres erhverv, før de har prøvet det i praksis. Dette gælder i allerhøjeste grad de unge mennesker, som ønsker at komme til søs. Det er sikkert godt nok, at de lærer teorien på skolen, men det kan jo godt forme sig sådan, at når de kommer ud på bølgerne, opdager de, at de ikke er egnede, eller at de i hvert fald ikke har lyst til at fortsætte. Derfor forekommer det mig at være uheldigt, at loven nu vil bestemme, at de skal på skolen først. Jeg ved nok, der er en ventil i loven, idet der åbnes adgang til, at de kan komme ud at sejle med de små skibe, men jeg tror, det var godt, om de kunne få lov at komme rigtigt til søs for at blive klar over, om de virkelig har lyst til dette erhverv, og så komme på skole bagefter for at få den teoretiske uddannelse, som absolut er nødvendig.

Lovforslagets bestemmelser om uddannelsen kan jeg give min fulde tilslutning. Jeg forstår blot ikke, at sømandsskolerne absolut skal være statsskoler. Indenfor landbrug, håndværk og industri har vi mange forskellige skoler; de er bygget op på det frie initiativ som privatskoler eller som selvejende institutioner. Den skoleform mener jeg er i høj grad anbefalelsesværdig. Jeg tror også, skolerne drives bedre som private institutioner end som statsforetagender. Jeg har en vis betænkelighed ved alt, hvad der skal drives af staten; jeg tror, det private initiativ er nr. 1.

I bemærkningerne står, at rederierne skal betale en vis andel af sømandsskolernes driftsudgifter. Denne andel opkræves kun af skibe på 60 BRT eller derover og andrager 16 øre årlig pr. BRT. Der er mange, der har den opfattelse, at rederierne er særlig godt økonomisk stillet; jeg ved det ikke; men jeg ved i hvert fald, at når jeg ude i landet har været så letsindig i diskussioner at nævne det formastelige ord grundskyld, så får jeg altid stukket ud: ja, men hvad med rederierne? De kommer ikke til at betale. Nej, det gør de ikke, men der er også dem, der mener, at de slap temmelig billigt fra den meget om-